

Toelichting

2006REG76E

Algemeen

Positionering van de regeling

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit draagt bevoegdheden en taken op het gebied van inrichting en beheer van het Landelijk gebied over aan de provincie. Deze overdracht heeft ook betrekking op het verstrekken van subsidies ten behoeve van verwerving, inrichting, ontwikkeling en beheer van natuurterreinen, bossen en landschapselementen. De Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer provincie Utrecht is ingesteld om deze subsidies te kunnen verlenen. De subsidieregelingen natuurbeheer en agrarisch natuurbeheer zijn de belangrijkste uitvoeringsinstrumenten van het zogenaamde Programma Beheer. De gezamenlijke provincies dragen per 1 januari 2007 verantwoordelijkheid voor de uitvoering en ontwikkeling van het Programma Beheer.

Tot nu toe zijn provincies vooral **kaderstellend** bezig geweest met (agrarisch) natuurbeheer. Met planologische maatregelen worden gebieden aangewezen waar natuurwaarden moeten worden veiliggesteld en ontwikkeld. In natuurgebiedplannen worden maatregelen verbijzonderd. Het ministerie van LNV baseerde subsidiemaatregelen voor het ondersteunen van het beheer op die begrenzingen. Door overkomst van het programma Beheer naar de provincies komen kaderstelling en inzetten van subsidiemaatregelen nu in één provinciale hand. Het ILG biedt daarbij tevens het instrumentarium voor aankoop en ondersteunende inrichting.

Het programma Beheer is de verzameling van een groot aantal verschillende subsidiemaatregelen gericht op het stimuleren en ondersteunen van (agrarisch) natuurbeheer. In het programma heeft dat het karakter van verschillende duidelijk beschreven beheerspakketten, waarvoor subsidie wordt verleend. De beheerspakketten worden periodiek opengesteld. (Agrarische) natuurbeheerders vragen bij de openstelling subsidie aan voor het uitvoeren van de maatregelen die in de pakketten zijn vermeld.

De laatste jaren zijn onderdelen van het Programma Beheer die zijn gericht op agrarisch natuurbeheer in aantal en omvang sterk toegenomen. Het programma is tot nu toe grotendeels generiek van karakter: beheerspakketten worden in het gehele land op dezelfde wijze ingezet. In natuurgebiedplannen kunnen provincies overigens nu al aangeven welke pakketten waar mogen worden ingezet.

Door zijn ontstaansgeschiedenis is het Programma Beheer tamelijk technisch van karakter en weinig transparant. Al lang leeft bij het ministerie van LNV, de tweede Kamer, grote terreinbeheerders en de provincies de wens om te komen tot een verandering van het programma. Daarbij wordt gedacht aan vermindering van administratieve lasten door het aanbrengen van vereenvoudigingen en aan het versterken van de effectiviteit van de beheerspakketten. Door opname in het ILG komt daar nu tevens bij het versterken van de samenhang met andere maatregelen die het effectief beheer ondersteunen, zoals planologische regimes, samenhang met aankoop, inrichting, waterbeheer en het inzetten van groene en blauwe diensten. In ILG-kader kan ook de gebiedsgerichte insteek worden versterkt.

In overleg tussen de provincies en LNV is besloten om het Programma Beheer niet al bij overgang naar het ILG te veranderen. Besloten is om eerst het huidige programma in het ILG te incorporeren om daaraan te werken aan verandering. De provincies gezamenlijk zullen de verantwoordelijkheid nemen om samen met LNV en terreinbeheerders de verandering vorm te geven. In 2007 en 2008 wordt aan de verandering gewerkt. Tot 2009 blijft het programma ongewijzigd. De Dienst Regelingen zal zijn uitvoeringsactiviteiten –maar nu voor de provincies- continueren. Door twee jaar voor de verandering uit te trekken kan gebruik worden gemaakt van de uitkomsten van evaluaties naar o.m. de ecologische effectiviteit van beheersmaatregelen en kan een betere integratie in de kaders en werkwijzen van het ILG worden bereikt.

Bijlage 1 bij statenvoorstel2006REG16

Om de overgang goed vorm te geven hanteren de provincies een regeling die door een ILG-projectgroep, waarin alle provincies waren vertegenwoordigd, is opgesteld. Deze modelverordening voor SAN en SN komt in belangrijke mate overeen met de bestaande rijksregelingen. Daarmee is continuïteit in het beheersregime verzekerd en kan ook worden teruggevallen op toetscriteria die in eerdere toelichtingen zijn geëxpliciteerd.

Op een belangrijk punt is er een verschil. De opname in het ILG impliceert dat provincies een (inspannings)verplichting met betrekking tot te realiseren doelen met het rijk aangaan in samenhang met de middelen die door het rijk voor 7 jaar beschikbaar worden gesteld. Ter beheersing is het belangrijk om in de provinciale verordening een subsidieplafond aan te geven. zo'n plafond is dan ook opgenomen.

De provincies beheersen daarmee met verschillende instrumenten het uitgavniveau: van de gebiedsaanwijzingen, via het al dan niet openstellen van pakketten en via het subsidieplafond. Er zal de komende jaren ervaring moeten worden opgedaan met het samenspel tussen die instrumenten. Met de minister is overigens afgesproken om na 2008, als alle te verwezenlijken veranderingen zichtbaar zijn te spreken over mogelijke en gewenste veranderingen in de afspraken over doelen en middelen. De in twee jaar opgedane ervaringen worden daarvoor benut

De subsidieregeling

De Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer provincie Utrecht provincie Utrecht komt in de plaats van de van de Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer 2000 van de minister van LNV. Om de continuïteit in het beheer te waarborgen komt de provinciale subsidieregeling inhoudelijk sterk overeen met de rijksregeling. De subsidieregeling geldt voor een overbruggingsperiode van twee jaar. In deze toelichting wordt ingegaan op de wijzigingen die zijn doorgevoerd ten opzichte van de voorloper van deze verordening; de Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer 2000 van de minister van LNV. Voor zover deze verordening gelijk is aan de Subsidieregeling natuurbeheer van de minister wordt verwezen naar de toelichting bij deze regeling. In verband met het grote aantal verwijzingen in de regeling en om vergelijking met de Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer 2000 van de minister te vereenvoudigen is in de Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer provincie Utrecht de nummering van de ministeriële regeling overgenomen.

Op hoofdlijnen verschilt de Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer provincie Utrecht op de volgende onderdelen van de rijkssubsidieregeling:

- In de rijksregeling wordt op meerdere plaatsen de minister (van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) genoemd als bevoegd gezag. In de Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer provincie Utrecht is de minister vervangen door Provinciale Staten;
- Artikelen die de relatie tussen minister en de provincie regelen zijn niet overgenomen in de Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer provincie Utrecht. Deze verhouding wordt geregeld in de wet Inrichting Landelijk Gebied en het bestuursakkoord over het investeringsbudget Landelijk Gebied;
- Er zijn bepalingen toegevoegd om de continuïteit ten opzichte van de "oude regelgeving" te waarborgen bijv. "oude" landinrichtingsplannen en gebiedsplannen. Soortgelijke bepalingen uit de rijksregeling zijn niet overgenomen indien die geen betekenis meer hebben;
- Er is een aantal (kleine) technische correcties doorgevoerd bijv. afd. 3.5. AWB is vervangen door 3.4. AWB; waardedaling grond bij functieverandering is geen inkomstenderving (art.2 SN) enz.
- Beslistermijnen zijn geconcretiseerd.
- Nog onder verantwoordelijkheid van de minister voorbereide wijzigingen zijn overgenomen in de Subsidieregeling (agrarisch) natuurbeheer provincie Utrecht. Het betreft wijzigingen die in een al lopend programma van aanpassingen waren opgenomen. Het betreft grotendeels technische aanpassingen van de regelingen.
- De minister heeft zeer onlangs besloten om de huidige collectieve weidevogelpakketten niet meer in de Subsidieregeling (agrarisch) Natuurbeheer op te nemen. Als overwegingen golden daarbij :
 - strijdigheid met de Europese kaderverordening Plattelandsontwikkeling, aangezien de kaderverordening niet toelaat dat subsidies worden verstrekt voor maatregelen die wettelijk zijn verplicht;
 - de zorg die de minister heeft m.b.t. de effectiviteit van de pakketten.

Er wordt in samenwerking tussen het ministerie van LNV, provincies en terreinbeheerders gezocht naar alternatieven waaraan genoemde beperkingen niet kleven.

Bijlage 1 bij statenvoorstel2006REG16

- De kwalitatieve verplichting is aangepast: boete en dwangsbepaling zijn meer in evenwicht gebracht met het mogelijk economisch voordeel bij niet nakomen overeenkomst. Er is geen inspanningsverplichting opgenomen om beheerspakketten daadwerkelijk te realiseren en evenmin is een bepaling opgenomen dat de realisatie van een hoger natuurdoel toestaat (pakketten wijzigen te frequent).
- Een aantal artikelen is geredigeerd om de leesbaarheid te vergroten